

... alebo o tom, čomu sa treba vyhnúť a dať si na to pozor.

BOŽIE SLOVO:

(Gal 5, 13-15)

Čítanie List sv. apoštola Pavla Galat'anom: *Bratia, vy ste povolani pre slobodu, bratia, len nedávajte slobodu za príležitosť telu, ale navzájom si slúžite v láske!* ¹⁴ *Veď celý zákon sa spĺňa v jedinom slove, v tomto: "Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého!"* ¹⁵ *Ale ak sa medzi sebou hryziete a žeriete, dajte si pozor, aby ste sa navzájom neponičili.* Počuli sme Božie slovo.

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 559, 560, 562, 566, 567, 568)

Žiadna cesta nie je bez nástrah a nebezpečenstiev. Synodalita je vlastne len iné meno pre komunitu – spomínate si, hovorili sme o nej a jej pravidlách. Jej podstatou je komunikácia – slovami, skutkami, životom, postojmi, jedno ako, vždy je to nejaká forma komunikácie, čiže vzťahu. Sú veci, ktorým sa v ňom musíme vyhnúť a na ktoré nás Vademecum Synody výslovne upozorňuje:

- „Pokušenie chcieť viesť tento proces svojou cestou, namiesto toho, aby nás viedol Boh. Synodalita nie je strategickým firemným cvičením. Je to skôr duchovný proces vedený Duchom Svätým. Môžeme byť v pokušení zabudnúť, že sme pútnikmi a služobníkmi na ceste, ktorú nám vytýčil Boh. Naše skromné organizačné a koordinačné úsilie slúži Bohu, ktorý nás vedie na našej ceste. Sme hlinou v rukách božského hrnčiara (Iz 64, 8).“ To je aj jedno z pravidiel komunity: otvorenosť novému. Ešte viac to platí v Cirkvi, kde do hry vstupuje Boží Duch a Jeho vedenie. Musíme preto mať v sebe „Inovatívny pohľad: Rozvíjanie nových prístupov, tvorivosť a určitá dávka odvahy“, musí v nás byť „otvorená myseľ: Vyhnime sa ideologickým nálepkám“ (Vademecum) a akejkol'vek snahy či sklonu prichádzať s vopred danými názormi a už ich len presadzovať.
- „Pokušenie sústrediť sa na seba a svoje bezprostredné starosti. Synodálny proces je príležitosťou otvoriť sa, pozrieť sa okolo seba, vidieť veci z iných uhlov pohľadu, ísť na misiu na periférie. To si vyžaduje, aby sme mysleli v dlhodobom horizonte. Znamená to tiež rozšíriť náš pohľad na celú Cirkev a položiť si niekoľko otázok: Aký je Boží plán s Cirkvou tu a teraz? Ako môžeme uskutočniť Boží sen o Cirkvi na miestnej úrovni?“ Isto každého z nás trápia rôzne veci, máme a vidíme rôzne problémy v Cirkvi či máme rôzne želania. Mohlo by sa stať, že sa budeme v synodálnom dialógu sústreďovať iba na seba: osobu, skupinku, farnosť. Lenže ako katolíci sme súčasťou celej Cirkvi. Preto aj o sebe, svojom spoločenstve, farnosti, musíme vedieť uvažovať aj ako o súčasť, bunke tohto organizmu Cirkvi, vnímať tep, život, výzvy a problémy celej Cirkvi – a potom v tomto kontexte hľadať a nachádzať aj svoje vlastné miesto ako súčasť tohto celku Katolíckej Cirkvi. Znamená to „počúvať všetkých a na nikoho nezabudnúť: Keď sa učíme jeden od druhého, môžeme lepšie odzrkadľovať tú úžasnú mnohovárnú skutočnosť, ktorou má byť Kristova Cirkev, pochopiť „spoločné kráčanie“: Kráčať po ceste, na ktorú Boh volá Cirkev v treťom tisícročí, pochopiť koncept spoluzodpovednej Cirkvi: Oceňovať a zapájať do obnovy a budovania celej Cirkvi každého člena Kristovho Tela, s jeho jedinečnou úlohou a povolaním“ (Vademecum).
- „Pokušenie vidieť len „problémy“. Výzvy, ťažkosti a protivenstvá, ktorým čelí náš svet a naša Cirkev, sú mnohé. Ak sa však sústredíme len na problémy, budeme len preťaženi, znechutení a cynickí. Ak sa sústredíme len na temnotu, riskujeme, že stratíme z dohľadu svetlo. Namiesto toho, aby sme sa sústredili len na to, čo je zlé, oceňujme situácie, v ktorých Duch Svätý vytvára život, a hľadáme spôsoby, ako umožniť Bohu pôsobiť ešte plnšie.“ V komerčnej sfére sa medzi manažérmi zvykne hovoriť, že „neexistujú problémy, iba príležitosti“. To, čo vnímame ako problém, je z druhej strany príležitosťou na niečo nové a vzrušujúce. Skúsme sa takto pozeráť aj na Cirkev a nás v nej, učiť sa vidieť to, čo vnímame ako problém, ako príležitosť a volanie k niečomu novému a krásnemu.
- „Pokušenie zamerať sa len na štruktúry. Synodálny proces si bude prirodzene vyžadovať obnovu štruktúr na rôznych úrovniach Cirkvi, aby sa podporilo hlbšie spoločenstvo, plnšia účasť a plodnejšia misia. Skúsenosť synodality by sa zároveň nemala zameriavať zvlášť na štruktúry, ale na skúsenosť spoločného kráčania, aby sme pod vplyvom Ducha Svätého rozpoznali cestu, ktorou ísť. K obráteniu a obnove štruktúr dôjde len prostredníctvom neustáleho obrátenia a obnovy všetkých členov Kristovho tela.“ Synodalita je v prvom rade vec srdca. Je to otázka našej identity ako kresťanov. Sme členovia Cirkvi, ktorá je našou skutočnou Rodinou. Sme s touto rodinou na ceste, putujeme, vydali sme sa na púť, odsťahovali sme sa zo sveta a sme na ceste do Kráľovstva. Je to ovocie viery a obrátenia, rozhodnutia počuť Pánov hlas a vydať sa na cestu. Je iste dobré, ak ako ovocie Synody vzniknú aj nejaké pravidlá, štruktúry, postupy, ktoré toto všetko urobia ľahším, lepším, efektívnejším. Hlavné ale je, aby sme sa my sami, bytostne, v srdci, synodálnymi stali!
- „Pokušenie nehladiť za viditeľné hranice Cirkvi. Tým, že žijú evanjelium vo svojom živote, pôsobia laici a laičky ako kvas vo svete, v ktorom žijeme a pracujeme. Synodálny proces je časom na dialóg s ľuďmi zo sveta ekonomiky a vedy, politiky a kultúry, umenia a športu, médií a sociálnych iniciatív. Bude to čas na zamyslenie sa nad ekológiou a mierom, nad životnými otázkami a migráciami. Aby sme mohli plniť svoje poslanie vo svete, musíme brať do úvahy širšie súvislosti. Je to tiež príležitosť prehĺbiť ekumenickú cestu s inými kresťanskými denomináciami a prehĺbiť naše porozumenie s inými náboženskými tradíciami.“ Krátko a stručne – nežijeme vo vzduchoprázdne. Žijeme uprostred sveta a vedľa nás žijú odlúčení bratia a z nekatolíckych kresťanských združení. Musíme brať do úvahy aj tento rozmer, „oslovíť ľudí prostredníctvom ekumenického a medzináboženského dialógu: Snívať spoločne a kráčať spolu s celou ľudskou rodinou“ (Vademecum).
- „Pokušenie stratiť zo zreteľa ciele synodálneho procesu. Na ceste synody si musíme dávať pozor, aby sme si pri našich diskusiách, ktoré môžu byť rozsiahle, zachovali cieľ synodálneho procesu, ktorým je

rozlišovať, ako nás Boh volá k spoločnému kráčaniu. Žiadny synodálny proces nevyrieši všetky naše obavy a problémy. Synodalita je postoj a prístup, ako sa zodpovedne a otvorene spoločne napredovať, aby sme v priebehu času spoločne zbierali Božie ovocie.“ Povedané polopaticky – cieľom nie je diskutovať, akou farbou omietneme kostol alebo kde zoženieme kantora do kostola, ale držať sa presne tohto cieľa: počúvať, skúmať, rozlišovať kam nás ako Cirkev a v Cirkvi vedie Duch a ako na to my sami odovvieme!

- „Pokušenie konfliktu a rozdelenia. „Aby všetci boli jedno“ (Jn 17, 21). To je Ježišova vrúcna modlitba, v ktorej prosí Otca o jednotu medzi svojimi učeníkmi. Duch Svätý nás vedie k hlbšiemu spoločenstvu s Bohom a medzi sebou navzájom. Semená rozdelenia neprinášajú ovocie. Je márne snažiť sa vnútiť svoje predstavy celému Kristovmu Telu nátlakom alebo diskreditáciou tých, ktorí to cítia inak.“

- „Pokušenie považovať synodu za akýsi parlament. Nesmieme si zamieňať synodalitu s „politickým bojom“, v ktorom jedna strana musí poraziť druhú, aby mohla vládnuť. Je to v rozpore s duchom synodality, ak si znepriatelíme druhých alebo podporujeme rozdeľujúce konflikty, ktoré ohrozujú jednotu a spoločenstvo Cirkvi.“ Nie sme tu na to, aby sme v Cirkvi presadili názor väčšiny členov, ale aby sme v spoločnom konsenze prijali názor Ducha!

- „Pokušenie počúvať len tých, ktorí sú už zapojení do aktivít Cirkvi. Tento prístup je síce jednoduchší na zvládnutie, ale v konečnom dôsledku ignoruje významnú časť Božieho ľudu.“ Chceme počúvať a brať vážne všetkých a každého! Osloviť aj tých, ktorí sú na okraji, možno od Cirkvi už vzdialení, „nepraktizujúci“, ľahostajní, pasívni... Chceme „byť inkluzívni: Spolučasná a spoluzodpovedná cirkev, schopná oceniť svoju vlastnú bohatú rozmanitosť, objíma všetkých, na ktorých často zabúdame alebo ich ignorujeme“ (Vademecum).

SKÚMAME:

< Sme s týmito bodmi stotožnení? Sme rozhodnutí a pripravení takto sa k sebe správať a konať? Kde vidíme problémy? Čo by sme mali urobiť? >